

trzavice u oporbi

DRAGUTIN LESAR

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA HNS-a O
NAPETOSTIMA IZMEĐU
NJEGOVE STRANKE I SDP-a
U POSLJEDNJE VRIJEME**

Ankete pokazuju da većina građana prepoznaje Čačića kao budućeg lidera izvršne vlasti – Dragutin Lesar

**Piše Dražen CIGLENEČKI
Snimio Nenad REBERSAK**

Premda između njihovih stranaka vladaju napeti odnosi, predsjednik Kluba zastupnika HNS-a Dragutin Lesar sastavio je zajedno sa SDP-ovcem Nevenom Mimicom saborsku interpelaciju o korištenju pretpripravnih fondova.

– Ta činjenica svjedoči da među nama nema nikakvih napetosti kad su u pitanju teme od nacionalnog značaja. Napetosti ima samo u medijskom smislu.

Mediji su vas zavadili?

– U zadnja tri, četiri dana čitam u novinama stvari koje su naprosto smiješne. Pisalo je, primjerice, u nekim dnevnim novinama da su se jednog četvrtka popodne Željka Antunović i Vesna Pusić tajno sastale i dogovorile dvije stvari – zajednički nastup u vezi sa parlamentarnom raspravom o ministru Branku Vukeliću i interpelaciju o pretpripravnim fondovima. Problem je u tome što je rasprava o Vukeliću tog četvrtka popodne već završila, a interpelacija napisana, i za petak ujutro s Mimicom dogovorena presica. U istim novinama pisalo je i kako je na sjednici Kluba zastupnika HNS-a odlučeno da više ne napadamo SDP. U zadnje tri godine naš Klub nije donio odluku o napadanju SDP-a pa je nije trebao ni povlačiti.

Novinari obično ne izmišljaju, netko im ipak nešto kaže.

– Ne tvrdim da su oni koji su ovo pisali izmišljali. Radi se o pokušaju slaganja nekakvog mozaika iz različitih informacija i mišljenja. Možda je povod bila javna ponuda HNS-a o mogućoj predizbornoj koaliciji sa SDP-om i njihova odbijena.

Prijedlog za zajedničke liste

Zašto ste javno iznijeli tu ponudu?

– Zato što smo uoči izbora 2003. godine sličnu ponudu SDP-u iznijeli u četiri oka, ona je također odbijena, a nakon izbora tvrdili su da takve ponude nije ni bilo. Mjesec i pol dana prije tih parlamentarnih izbora po svim je anketama bilo jasno da 2., 5. i 9. izborna jedinica uz dijasporu donose HDZ-u pobjedu jer će u tim jedinicama osvojiti najviše mandata. Stoga smo predložili SDP-u da u 2., 5. i 9. jedinici sastavimo zajedničke liste, ali nisu to prihvatili. Sada ankete ponovo pokazuju crne rupe oporbe i mogućnost da određene izborne jedinice zbog strukture birača, D'hondta ili snage nekih drugih stranaka, donesu HDZ-u pobjedu, odnosno relativnu većinu.

Opet je riječ o 2., 5. i 9. jedinici?

– Ovaj put nisu problematične baš sve te jedinice, ali tri-četiri jesu. Na to ukazuju ankete što smo ih mi proveli. SDP-u smo zato sada poslali javnu ponudu kako bi se znalo da smo upozoravali na ove stvari.

Ključan je dio te ponude potpora premijerskoj kandidaturi Radimira Čačića, što je SDP-u

posve neprihvatljivo.

– Nema ključnog dijela, cijela je ponuda ključna.

Možda bi SDP i pristao na neke zajedničke liste s HNS-om da ne moraju ujedno podržati Čačića.

– Ostavimo tu temu za nastavak razgovora između SDP-a i HNS-a o mogućoj predizbornoj i postizbornoj koaliciji.

Mislite da to nije gotovo.

– Sasvim sigurno. Bit će još puno razgovora, ali ne znam, naravno, kako će oni završiti.

Slično biračko tijelo

Od početka mandata HNS se pokušava nametnuti kao vodeća oporbena stranka premda ste u parlamentu bitno slabiji od SDP-a.

– Ne. Mi smo samo uvijek isticali da oporba nema vođe, niti ga treba imati, Ivica Račan je samo predsjednik najjače oporbene stranke. HNS kao treća parlamentarna vodi sebe, neće nas nitko drugi voditi. Oporbene stranke surađuju od slučaja do slučaja, a na izborima postaju i međusobni takmaci.

Dakle, vi u oporbi ste si zapravo konkurenti?

– Jesmo, sve stranke koje su na

političkom tržištu međusobno si konkuriraju.

Je li HNS-u veći konkurent HDZ ili SDP?

– Iz naših anketa vidljivo je da SDP i HNS imaju slično biračko tijelo i to na istom teritoriju. A dio HNS-ovih birača došao je od HSL-a i manjim dijelom od HSS-a i HDZ-a.

Iz toga zaista proizlazi da vam je SDP veća konkurencija.

– U strukturi biračkog tijela da, makar ne do kraja. Kad je riječ o sloju poduzetnika, tu smo dobrim dijelom ušli među birače HDZ-a. Ponavljam, sve su stranke konkurentne.

Uzimajući u obzir tu činjenicu, podatak da SDP trenutačno ima trostruko više mandata nego HNS i činjenicu da su i po anketama dosta ispred vas, postavlja se pitanje kako vam je uopće palo na pamet da bi SDP podržao premijerskog kandidata HNS-a?

– Izbori nisu Olimpijske igre da bi bilo važno sudjelovati, osnovni je cilj – pobjeda. Zato je potrebno da stranke naprave sve kako bi se njihov izborni rezultat maksimalizirao. Mi smo procijenili da naša ponuda maksimalizira rezultate HNS-a i SDP-a. Broj mandata koje bi osvojile naše zajedničke liste bio bi veći nego zbog mandata naših pojedinačnih lista.

Maksimaliziranje rezultata

Možda, ali dugoročno gledano, za SDP bi čak bolje bilo da premijer ostane Sanader nego da to eventualno na osnovi vaše zajedničke liste postane Čačić. Na taj bi način HNS vjerojatno preuzeo vodeću poziciju među biračima lijevice i centra i mjesto druge stranke po snazi u Hrvatskoj.

– Tema je maksimaliziranje izbornih rezultata.

Pa sami ste rekli da zapravo ne

postoji entitet koji bi se zvao oporba jer su sve stranke međusobno konkurirajuće.

– Ako dvije stranke postignu suglasnost o najvećem broju ciljeva, onda će ići zajedno na izbore, u suprotnom se to neće dogoditi. To je cijela priča.

Ali, ako SDP prihvati vašu ponudu i Čačić bude premijer, to odmah nakon izbora stavlja HNS u povoljniju poziciju u odnosu na SDP. I vi tražite od njih da dragovoljno pristanu na to.

– Naša ponuda u najpovoljniju poziciju dovodi Hrvatsku.

HNS se, znači, vodi isključivo hrvatskim, a ne stranačkim interesima?

Čačićeva kampanja

– Tako je. Glavna je poruka – mi smo u oporbi tri godine i idemo na izbore da smijenimo HDZ-ovu nesposobnu vlast.

Otpisali ste Ivicu Račana dok je on još u bolnici.

– Ne, kolegi Račanu želim brz oporavak i skori povratak u politiku. Podsjećam da smo Čačića kao kandidata za premijera istaknuli još prije osam mjeseci. Možda su pojedinci to tako shvatili, ali stjecaj je okolnosti da smo našu ponudu objavili baš tih dana.

Vesna Pusić je rekla da je SDP-ov kandidat izvan natjecanja i da bi bilo dobro da oni onda podrže vašeg kandidata. Možda Račan u potpunosti ozdravi i povede SDP na izborima.

– Nije ona to tako rekla, glavni su nam motiv bile ankete prema kojima bi najbolje rješenje bilo da SDP podrži Čačića.

Čini mi se da vi previše držite do tih anketa koje mjere raspoloženje biračkog tijela, kao da se premijera bira izravno.

– Birači znaju da se biraju zastupnici, ali i da mandatar postaje onaj tko oko sebe okupi

Dva sata dnevno potrošim na blogove

Jedan ste od političara koji imaju svoj blog.

– Na internetu sam aktivan zadnje dvije godine, a blogove objavljujem na četiri mjesta. Prosječno dva sata dnevno posvećujem blogovima jer odgovaram na sve komentare mojih tekstova. Nekad se time bavim i do četiri sata u komadu. U svojim blogovima često testiram neke svoje ideje i zato su mi strahovito bitne reakcije ljudi. Znalo se dogoditi da ideja za koju sam mislio da je upravo genijalna, da sam gotovo otkrio nov planet, uopće ne izazove nikakve komentare. Znači da sam skroz bio promašio. A neki moj sasvim usputni tekstovi bili su masovno komentirani. Blog je naporan, ali iznimno koristan. Ljudi jako kvalitetno razmišljaju, upozore vas na nešto što vam nikad ne bi palo na pamet.

Na izbornim listama nema svetaca

parlamentarnu većinu. Navečer nakon izbora birači odmah žele znati tko je taj koji će pokušati sastaviti novu vladu. Zašto je sporno da HNS ima svojeg premijerskog kandidata?

Nije tu ništa sporno. Ali, po svim zadnjim anketama imate osam, devet posto glasova.

– Niste u pravu. Na početku Čačićeve kampanje ankete su HNS-u davale šest, sedam posto, a sada od 9,8 do 12,5 posto. A u srazu sa Sanaderom i Račanom na početku je Čačić bio treći s 12 posto, dok je danas uvjerljivo prvi s 28 posto glasova.

Ankete tvrde da je Đurđa Adlešić stalno među dvoje -troje najpopularnijih hrvatskih političara. Ako je tako, onda ona ima najveće šanse postati iduća premijerka.

– HNS ne očekuje da će naš rezultat biti ono što ankete trenutačno daju Čačiću, ali neće to biti ni sadašnji rejting stranke. HNS-ov izborni rezultat bit će otprilike na sredini između rejtinga Čačića i stranke.

Rejting stranke će porasti

Po čemu to zaključujete?
– Postoje istraživanja javnog mnijenja koja simuliraju izborni sustav i kad dođe do spajanja stranke i premijerskog kandidata, može se očekivati takav rezultat.

Kakav?
– U ovom trenutku to je 16 do 18 posto, a rejting će se poboljšati do izbora.

Ako vi doista dobijete 18-19 posto glasova, a SDP može računati na 20 do 22 posto, onda su izbori odlučeni. Uz takav raspored političkih snaga promjena vlasti je neminovna.

– Da, to je naš cilj.

Onda vam ne treba nikakva predizborna koalicija SDP-a i HNS-a.
– I to je legitiman stav.

To je matematika. Sa zajedničkih 40 do 42 posto glasova SDP-a i HNS-a, gotovo je nemoguće da se HDZ održi na vlasti.

– Slažem se.
Podržavate li Čačićev stav da HNS neće biti u Vladi ako on ne bude premijer?

– Nisam čuo taj Čačićev stav.
Kako ne, pa on ga često iznosi u zadnje vrijeme, ispada da ste vi svi u HNS-u podređeni Čačićevim osobnim ambicijama?
– Nikad čuo.

Građani prepoznaju lidera

Dobro, jeste li za to da HNS participira u vladi sa SDP-om makar Čačić ne bio premijer?

– U ovom trenutku ne želim odgovoriti na to pitanje.

Koje su to Čačićeve kvalitete koje nema nijedan SDP-ovac?

– Nikad nismo tvrdili da Čačić posjeduje nešto što nema nitko drugi. Ali, on svakako ima sposobnost vođenja, organiziranja tima i makroekonomska znanja i zato je najbolji od mogućih kandidata.

Imponira li vam što ljudi sve češće razmišljaju – neka Čačić uzme i sebi, važno je da je sposoban poboljšati životni standard građana.

– Moram priznati da se nisam još susreo s takvim mišljenjem. Ankete pokazuju da većina građana prepoznaje Čačića kao budućeg lidera izvršne vlasti.

Ljudi su izgleda sve spremniji zažmiriti na Čačićeve sumnjive poslove.

– Mnogim hrvatskim političarima žmiri se na ovakve ili onakve stvari. Ljudi postaju svjesni da nema savršenih kandidata. Na izbornim listama nema svetaca.

Povjerenstvo je ustanovilo da je Čačić bio u sukobu interesa, a on to ne želi objaviti u službenom glasilu Varaždinske županije. Kakav to primjer drugima daje budućim premijer?

– Ne znam je li to Čačić objavio.
Prilično malo znate o stavovima i postupcima vašeg premijerskog kandidata.

– Ne vodim ja Čačićeve poslove. Sugerirao sam mu da se na odluku Povjerenstva žali upravnom sudu, ali ne znam je li to učinio.

HNS je izveo jednu zanimljivu transformaciju. Dok je Čačić u devedesetim godinama uglavnom neuspješno vodio vašu stranku, imali ste svega nekoliko zastupnika i to zahvaljujući predizbornim koalicijama. Uspon stranke uslijedio je kad je predsjednica postala Vesna Pusić, a sada vam je opet glavni Čačić koji će biti nositelj skoro svih lista HNS-a dok mu ona tek asistira iz drugog plana.

– Čačić nije bio profesionalni predsjednik HNS-a.

Korak ispred vremena

I zato je bio neuspješan?

– Ističem samo da se Čačić tek 2000. godine počeo baviti politikom profesionalno. A politički odnosi iz devedesetih godina ne mogu se uspoređivati s današnjima. HNS je sa svojim tadašnjim stavovima bio korak ispred vremena. Mnoge stranke došle su kasnije na naša stajališta, što je dobro za Hrvatsku, ali HNS to ranije nije uspio kapitalizirati na izborima. Širenje organizacije i povećanje broja članova doveli su do prvog HNS-ovog samostalnog izlaska 2003. godine, kad se upeterostručio naš rezultat. Tu započinje kontinuirani rast stranke.

Sad ste se uskladili s vremenom?

– Vrijeme i HNS došli su otprilike na isto. I sada smo analizom utvrdili da je Čačić taj čovjek koji može maksimalizirati izborne rezultate naše stranke. Lider stranke ne mora a priori biti kandidat za premijera. Možda će se to dogoditi i kod neke druge hrvatske stranke. Ne vidim tu ništa sporno.

Ako postane premijer, Čačić će neosporno imati najveću političku moć u HNS-u, Vesna Pusić će se morati pomiriti s ulogom druge violine.

– Važni su međusobni odnosi dvoje lidera i odnosi u stranačkom vodstvu. A premijerska dužnost donosi politički utjecaj i ne mislim da u tome ima nešto loše.

Kakav je danas prosječan birač HNS-a?

– Dozvolite da taj podatak zadržim za sebe jer je jako vrijedan. Politička konkurencija HNS-a vrlo bi se rado okoristila tim podatkom.

Mnogim hrvatskim političarima žmiri se na ovakve ili onakve stvari. Ljudi postaju svjesni da nema savršenih kandidata. Ankete ponovno pokazuju crne rupe za oporbu u nekim izbornim jedinicama, stoga smo SDP-u ponudili koaliciju javno, kako ne bi opet rekli da takve ponude nije bilo

Međimurski HDZ-ovci drukčiji

Kod vas u Međimurskoj županiji HNS je u dobroj koaliciji s HDZ-om. Zašto se ona ne bi mogla preneti na nacionalnu razinu?

– Sanaderovu vladu treba smijeniti. HDZ je još uvijek aferasško-korupcionaška stranka, tu nisu napravili ni milimetar pomaka.

Za razliku od HDZ-ovaca u Međimurju.

– Oni su doista drukčiji.

Od svih ostalih članova HDZ-a?

– Odgovaram vam na pitanje zašto nije moguća nacionalna koalicija s HDZ-om.

Zato što svi HDZ-ovci nisu kao vaši u Međimurju.

– HNS preferira suradnju sa strankama centra i ljevice. A što se tiče koalicije u Međimurju, ona je čisto pragmatične prirode. Osobno sam ipak imao rezerve koje su se s vremenom pokazale opravdanima. Ta koalicija s HDZ-om nije, nažalost, polučila očekivane rezultate. Očito je da se ne radi o najsretnijem rješenju.